Sprawozdanie z konferencji naukowej pt. „Chryścianizacja Młodszej Europy”, 16-18 września 2015 r.

W dniach 16-18 września 2015 r. w siedzibie Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk, mieszczącej się na ulicy Mielżyńskiego w Poznaniu, odbyła się międzynarodowa konferencja „Chryścianizacja Młodszej Europy”. Organizacji tego wydarzenia podjęło się Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk oraz Instytut Historii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. W konferencji wzięli udział przedstawiciele jedenastu ośrodków naukowych z Polski, jak również z zagranicy.

Uroczystego otwarcia konferencji dokonał Prorektor UAM prof. dr hab. Zbigniew Pilarczyk. Po nim głos zabrali biskup pomocniczy poznański Damian Bryl, prof. dr hab. Tomasz Jurek oraz prof. dr hab. Jerzy Strzelczyk. Po oficjalnym rozpoczęciu przystąpiono do wygłoszenia referatów poświęconych zagadnieniom chryścianizacji Europy Środkowej, jak i terenom ościenным. Jako pierwszy wystąpił prof. dr hab. Roman Michałowski (Uniwersytet Warszawski), przybliżając problematykę związaną z chryścianizacją Saksonii (*Chryścianizacja Saksonii*). Później głos zabrał dr Jakub Morawiec (Uniwersytet Śląski w Katowicach), który skupił się na terenach północnych, analizując etapy przyjmowania nowej wiary przez ludność zamieszkującą Skandynawię (*Chryścianizacja Skandynawii*). Następnie mieliśmy okazję wysłuchać referatu dotyczącego Pomorza i Połabii (*Chryścianizacja Pomorza i Połabii*) autorstwa prof. dra hab. Stanisława Rosika (Uniwersytet Wrocławski).

Po ożywionej dyskusji przystąpiono do drugiej części obrad, którą otworzył prof. dr hab. Krzysztof Polek (Uniwersytet Jagielloński). Swoim wystąpieniem (*Chryścianizacja Wielkich Moraw*) zapoczątkował panel poświęcony chryścianizacji głównych terenów Środkowej Europy. Po nim głos zabrała dr Marzena Matla (UAM), która przedstawiła dzieje chryścianizacji naszych południowych sąsiadów (*Chryścianizacja Czech*), zaś po niej wystąpił dr Gábor Barabás (Uniwersytet w Pécs) z referatem poświęconym Węgrom (*Chryścianizacja Węgier*).

Kolejny dzień konferencji otworzył prof. dr hab. Zdzisław Pentek (UAM), prezentując problematykę procesów chryścianizacyjnych u południowych

Słowian (*Chrystianizacja południowych Słowian*). Następnie dzięki wystąpieniu prof. dra hab. Jarosława Dudka (Uniwersytet Zielonogórski) mieliśmy możliwość przeniesienia się na wschód Europy (*Chrystianizacja ludów stepowych Europy Wschodniej*). Po krótkiej przerwie kawowej głos zabrał dr Karol Kollinger (Uniwersytet Warszawski). Poruszył on kwestię dotyczącą udziału norweskiego królewicza w chrystianizacji Rusi (*Olaf Tryggvason chrystianizatorem Rusi? Chrzest Rusi w wersji islandzkiej*). Następnie przedstawiony został problem przyjmowania nowej religii na wschodnich terenach nadbałtyckich (*Chrystianizacja wschodnich pobraży Bałtyku*). Autorem wystąpienia był prof. dr hab. Jarosław Nikodem (UAM).

Drugą część obrad tego dnia otworzył dr Darius von Güttner Sporzyński (The University of Melbourne), który przyjrzał się bliżej ideologii krucjaty w odniesieniu do chrztu ludów pogańskich (*Od misji do wojny świętej i krucjaty. Chrzest pogan w kręgu środkowoeuropejskim a ideologia krucjato-wa*). Kolejne dwa referaty poświęcone zostały doktrynie i praktyce misyjnej. Pierwszy z nich, autorstwa dra Miłosza Sosnowskiego (UAM), dotyczył zachodnich terenów Europy (*Ewolucja doktryny i praktyki misyjnej na Zachodzie*), zaś drugi odniósł się do Europy Wschodniej (*Doktryna i praktyka misyjna Kościoła na Wschodzie*), a jego autorem był prof. dr hab. Maciej Salamon (Uniwersytet Jagielloński).

Ostatni dzień konferencji był poniekąd próbą ogólnego zaprezentowania problematyki chrystianizacji ludów europejskich. Jako pierwszy wystąpił prof. dr hab. Adam Krawiec (UAM), który przedstawił konsekwencje wynikające z faktu przyjęcia chrztu przez mieszkańców Europy Środkowej (*Konsekwencje chrystianizacji dla społeczności i społeczeństw „Młodszej Europy”*). Po nim głos zabrał prof. dr hab. Andrzej Pleszczyński (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie), a w swoim wystąpieniu zaprezentował, w jaki sposób reagowali i jaki stosunek do misji chrześcijańskich mieli rdzenni mieszkańcy (*Postawy i działania czynników rodzimych wobec misji chrześcijańskich*). Ostatni referat w tym dniu i jednocześnie zamykający całą konferencję, autorstwa prof. dra hab. Marka Cetwińskiego (Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie), dotyczył pamięci historycznej mieszkańców Europy Środkowej w odniesieniu do początków chrześcijaństwa na tym terenie (*Początki chrześcijaństwa w pamięci historycznej społeczności „Młodszej Europy”*).

Oficjalnego podsumowania oraz zamknięcia konferencji dokonał dyrektor Instytutu Historii UAM prof. dr hab. Józef Dobosz. Należy zaznaczyć,

iż każdy z referatów cieszył się dużym zainteresowaniem, w wyniku czego okazało się, iż czas poświęcony na dyskusję był stanowczo za krótki. Przedstawienie etapów chrystianizacji w „Młodszej Europie” dało również uczestnikom szersze rozeznanie w tym temacie. Wszystkie referaty mają ukazać się w publikacji pokonferencyjnej, która będzie już kolejnym owocem poznańskich dysput naukowych dotyczących przyjmowania nowej religii, zorganizowanych z okazji 1050 rocznicy chrztu Mieszka I.

Jakub Wojtczak (Poznań)